Рік II. ч. 122. (277) Середа, 11. червня 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38
РЕДАКЦІЯ: Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА в краю і за кордоном: місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 5 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. = 1 зол.

Підводні човни затопили 31.500 тон

БЕРЛІН, 10. 6. — **Головне Командування Німецьких Збройних Сил** подає:

Німецькі підводні човни затопили загалом **31.500 тон** ворожих торговельних кораблів.

Ескадри німецького летунства вночі на 8. ц. м. вбомбардували успішно англійську морську базу **Олександрію.** Не зважаючи на сильну протилетунську оборону поцілено кількома важкими бомбами портові обєкти й маґазини маринарки.

На морі біля **Англії** боєві літаки затопили вночі торговельні кораблі загальної містоти **7.000** тон і бомбардували портові обекти на південному й південно-східньому побережжі. Вдень один боєвий літак влучно скинув кілька бомб на один маґазин сировин у південній Англії.

В **Північній Африці** артилерія обстрілювала успішно становища англійської артилерії біля **Тобрука,** а ескадри німецьких і італійських боєвих літаків успішно бомбардували укріплення й становища протилетунської артилерії тієї твердині.

Ворог налітав вночі слабими силами на **Західню Німеччину.** Серед цивільного населення було кілька осіб убитих і ранених. Шкід у військових обектах або господарсько-оборонного значіння не було. Пожежі, які вибухли в кількох мешкальних домах, скоро погашено.

В часі від 4. до 8. ц. м. ворог утратив **10** літаків, з того 8 зістрілено в повітряних боях, 2 зістрілили стежні човни. В тому часі пропало 9 німецьких літаків.

Кап. **Гайнріх Лібе** і пор. **Ендрас** затопили вже понад **200.000 тон,** та зайняли четверте й пяте місце серед командантів підводних човнів, що переступили цю цифру.

В боях за **Крету** особливою відвагою й геройством відзначилися частини стрільців-спадунів під проводом майора **Коха,** сотн. **Альтмана** й пор. **Ґенца.** Частини стрільців-спадунів під проводом ґен. бриґади **Майндля,** полк. **Гайдеріха,** полк. **Броера,** полк. **Рамке й полк. Штурма** серед важких боїв причинилися до зайняття **Крети.**

Анґлійський напад на Сирію

БЕРЛІН 10. 6. — Як подає бюро Ройтера з Каїра, в суботу анґлійські війська, разом з французьким чужоземним леґіоном напали на французьку мандатну територію — **Сирію.** Як причину до цього анґлійці й французькі зрадники поширюють брехливі вістки, немов в Сирії є німецькі війська. Ціль нападу — має бути звільнення Сирії й Ливану та влучення до стерлінґового бльоку. Продовж неділі й понеділка напасники змінили наступ на Джебель Друс та французькі війська ставили їм завзятий опір і завдали їм важкі втрати, причому знищено деяке число панцирних возів. На побережжі Південного Ливану відбито кінні й панцирні частини за ріку Літанію.

Французький уряд здемаскував неправдивість анґлійських впевнювань і ствердив, що боронитиме французьку імперію всіма силами. Маршал Петен видав відручне письмо до французів Леванту, в якому пятнує видумки ворога, щоб оправдати атаку, та заявляє: „Перед актом насилля застосували підступ. Знайте, що ніодного німецького вояка нема тепер у Сирії і в Ливані. Боретеся за слушну справу, за справу незайманости теренів, що їх історія віддала нашій батьківщині. Знаю, що вмітимете її боронити".

Завзяті бої під Ґалля й Сідамо

РИМ, 10. 6. — **Головне Командування Італійської Армії** подає:

В **Північній Африці** італійська артилерія влучно обстрілювала 2 пароплави, що стоять у пристані в **Тобруці.** Летунство успішно збомбардувало маґазини й становища біля **Тобрука.** Італійські літаки влучними поцілами знищили ворожі літаки.

Ворог налітав на Бенґазі, Дерну й Триполіс.

У **Східній Африці** йдуть далі завзяті бої в районі **Ґалля й Сідамо.** В околиці **Гондару** жива діяльність ворожої артилерії, що її успішно поборює італійська артилерія.

Війна в Сирії

ДАМАСК, 10. 6. — Анґлійські літаки знову бомбардували летовище в Алеппо, Раяку й Дамаску та бази в Мердіюні. Французькі ловецькі літаки зістрілили три анґлійські літаки типу Герикен. Підчас морського бою в околиці побережжя Ливану важко ушкоджено один анґлійський нищильник. На всіх відтинках французькі війська ставлять завзятий опір переважаючим чисельно й сильно озброєним анґлійським військам.

Головний театр воєнних дій

(Від нашого кореспондента)

Берлін, 10. червня 1941.

У вітринах книгарень, у кіосках і по виставових вікнах видавництв появилися нові карти, перед якими можна побачити гурти зацікавлених актуальним мілітарним і політичним положенням людей. Це величі і точні карти Близького Сходу. Балкан, Туреччина, Єгипет, Трансйорданія, Сирія, Ірак, Іран і частини сумежних країв творять головну сферу зацікавлень берлінського громадянства. В Берліні найкраще відчувається, що центральний тягар рушійних сил сучасного моменту там, де помітні великі осяги німецької зброї: у східній частині басейну Середземного моря. Ці здогади потвердив наглий неспровокований напад анґлійських військ на Сирію і завзяті бої з французькими військами, вірними урядові з Віші. Перемога на Креті, довершена над великою анґлійською армією (вона за одними даними нараховувала 50.000 вояків і складалася м. ін. з кількох добірних лондонських полків, за офіційними ж даними, мусіла перевищати 40.000, коли в німецьку неволю попало майже 10.000 анґлійців, а 15.000 — за звідомленням анґлійського штабу, мало врятуватися) при допомозі легкопадної піходи, летунства і фльоти значно оживила політичну тематику і витиснула на ній свою сильну печать. Слова райхсмаршала Ґерінґа до летунів по закінченні боїв на Креті: „Немає островів, яких не можна було б здобути" — можна б назвати синтезою тутешніх розмов, передбачувань і надій. Щораз частіше чути слова Олександрія, Суез і Гайфа, які щораз більше узмістовлюють для німецького громадянина розторощений міт британської величі і реальні можливості німецької мілітарної сили. Здобуття такого важного летовища, як Крета, дає німецькому командуванню змогу (без потреби доконувати якісь великі територіяльні перемарші) сильно бити британського ворога в головних його скупченнях. Щойно тепер зрозуміле для кожного продумане до найменших подробиць завдання славного вже німецького африканського корпусу ґен. Ромеля, що успішно беться на межі Єгипту і незадовго може станути під мурами головної бази анґлійської фльоти Олександрії. Через Крету отримає німецький корпус усі потрібні достави з батьківщини в людському і технічному матеріялі. Такі достави отримають тепер легко італійські частини, не залишені на поталу долі, як це було з арміями кн. Аости в італійській Сх. Африці. Зрештою в цій частині Африки кипить ще досі завзята боротьба на життя і смерть з італійськими відділами.

Одначе зацікавлення теперішніми і майбутніми подіями на Близькому Сході, де безсумнівно вже внедовзі буде головний театр воєнних дій найновішої фази цієї війни, не відтягає уваги німецьких політичних і широких кол від голосів, що налітають зза океану, де жидівська плуто-

кратія з Рузвелтом працює над спровокуванням війни з Німеччиною.

Одночасно в цілому німецькому житті, яке пливе, мимо епохальних подій, зрівноважено, обміркованими згори і прецизно розпланованими лініями, в цілому незвичайно впорядкованому апараті щоденного буття і праці відчувається інтенсивну підготову до подій недалекого майбутнього. Найближче їх звено — Близький Схід і Африка, найважніший життевий шлях британської імперії.

КТВ.

Сьогоднішня і вчорашня Франція

III. СКАНДАЛИ III-ОЇ РЕСПУБЛИКИ*)

Позбавлена всяких моральних і політичних гамулець, III-та республика стала ареною величезних афер та скандалів. Під тим оглядом вона не тільки що геть перевищила всі зловживання старої монархічної Франції, але просто побила рекорд між усіми демократично-парляментарними республиками. Тому, що головною пружиною III-ої республики був гріш, найбільше було афер фінансового характеру. Першою з них на більшу мірку була справа Юліяна Греві, який був двічі президентом держави в часі між 1879—88 р. Щоправда, спричинником цього скандалу був не сам Греві, лиш його зять Данило Вільзон, що жив під одним дахом з своїм достойним тестем. Крім безлічі різних обманств, Вільзон вславився тим, що просто на метри продавав найвище французьке відзначення „Почесної Леґії". В аферу Вільзона був вмішаний також і брат самого президента Павло Греві. Не диво, що коли помер през. Юліян Греві, він залишив своїй родині 8 міл. франків маетку. З цього приводу один з істориків сказав: „Залишив би їм більше чести, якби був їм залишив менше грошей!"

Але найбільшою аферою III-ої республики стала в 1888 р. справа т-ва будови панамського каналу, у проводі якого стояли такі відомі люди, як творець Суеського каналу Лесепс та будівничий відомої паризької вежі Айфель. Тоді то згадане товариство припинило свої виплати і при цій нагоді виявилося, що Лесепс і Айфель „надули" французьких щадників на міліярд 400 мільйонів франків. З тієї суми 700 мільонів франків пішло на підкупство міністрів, сенаторів і послів, котрі ухвалювали корисні для товариства закони про видавання облігацій. Слідство в панамській афері влада III-ої республики навмисне протягала 4 роки, щоби таким чином її замазати і не допустити взагалі до судового процесу. Панама основно скомпромітувала уряд, парлямент і суд. Ще ніколи республикансько - парляментарна система не впала так низько, як саме тоді, коли виявилося, що понад 150 членів парляменту брало хабарі. Між ними був також провідник тодішньої найлівішої парляментарної групи, пізніший „батько перемоги" і „тигр з Версаю" 1918 р. Жорж Клемансо, що проковтнув пів міліона франків. Найбільше грошей узяв один з тодішніх премієрів Рувіе (4 міліони) та міністер війни Фрайсіне (2 міліони). Тодішній голова уряду і пізніший президент III-ої республики Любе не хотів взагалі допустити до судового процесу в панамській справі, бо боявся компромітації всього республиканськo - демократичного табору. Тому, коли головний прокуратор де Борепер виготовив свій реферат про Панаму, Любе намовив його, щоб змінив свій реферат. І тоді головний прокуратор виготовив коротенький рефератик, в якому висловився, що безцільно переслідувати учасників панамського скандалу. Але до процесу таки дійшло завдяки тодішньому міністрові справедливости Рікарові, який не зорієнтувався якслід у намірах шефа уряду, і наказав арештувати Лепса та Айфля, чим, очевидно, довів до „родинного скандалу".

На процесі виявилося, що суд III-ої республики був гідний її парляменту, уряду і прокуратури. Зі 150-ох хабарників засудили тільки одного — єдиного колишнього мін. Бейо, який, збитий з пантелику першим враженням панамської афери, признався, що взяв 375.000 франків. Пізніше виявилося, що за кулісами панамської афери стояли два жиди — барон Райнах і Корнелій Герц. Перший роздавав гроші між міністрами, сенаторами і послами опортуністичного напрямку, другий між радикалами.

Панама спричинила носіям III-ої республики стільки мороки, що після того вони довгий час не забули її сумного досвіду. Тому аж до світової війни не вийшла у Франції наверх ніяка більша афера. Щойно після світової війни Францію просто приголомшило безліч великих фінансових скандалів, а саме: Ана, Устріка, Діфрена та інших. Найпляднішими під оглядом афери були 1933—34 рр. з 5-ма величезними фінансовими аферами. Перша з них відома під назвою скандалу Александра торкалася діяльности директор „Банку Службовиків" Александра. Друга звязана з особою директора „Кооперативного Банку" Левія. Третя стала відома під назвою афери Ґольденберга і Левія, що були її головними спричинниками. Четверта афера оскандалила відомі самоходові заведення Сітроена. Для характеристики відносин у III-ій республиці найцікавіше те, що головну ролю в усіх тих великих фінансових скандалах грали самі жиди. Але найбільшою зпоміж усіх тих афер, що своїми розмірами майже дорівнювала колишній панамській афері, була афера жида Олександра Ставіського, який промишляв фальшивими цінними паперами без покриття. Таким чином він обманув тільки один банк для міжнародних розрахунків у Базелі на 160 міліонів франків. Йому поховзнулась нога підчас операції з банком у Байонні, афера вийшла наверх і тоді Ставіський утік у французькі Альпи до Шамоні. Тому, що зі Ставіським співпрацювало дуже багато визначних осіб з французько - масонського світу, поліція застрілила Ставіського, проголошуючи одночасно, що Ставіський „скінчив самогубством". В дійсності йшло про те, щоби Ставіський не виявив усіх своїх високих опікунів, що його підтримували та користали з його обманств. Французька прилюдна опінія вважала ближчими, або дальшими спільниками Ставіського таких міністрів III-ої республики: Шотана, що був у 1933—34 рр. головою уряду, Дірана, Кота, Ренольта, Боннета і Поля-Бонкура. Крім того в аферу Ставіського був замішаний цілий ряд прокураторів, суддів та високих урядовців поліції. Тому нічого дивного, що коли суддя Пренс зібрав багато матеріялу у справі Ставіського, прокуратор Пресар, шваґер Шотана і масон високого ступня, зажадав від нього припинити дальше слідство. Але Пренс не послухав і згинув таємничою смертю під колесами поїзду. Влада III-ої республики зробила з цього вбивства „самогубство", але найцікавіше в тій історії факт, що „самовбивник" мав... звязані руки й ноги.

Справа Ставіського доказала, що III-тя республика не змінилася. Як колись в 1892 р., за часів панамської афери, одного дня найшли Райнаха мертвим і „забули" перевести секцію трупа, так і тепер та сама рука подбала про те, щоб навіки замовкли Ставіський і Пренс. Головною причиною тих скандальних фінансових афер III-ої республики була нічим необмежена жадоба наживи. Тому не завадить при тій нагоді згадати і про легкодушно-розтратну господарку громадським добром, бо вона також була впливом тієї самої нездорової атмосфери.

Найцікавішою ілюстрацією цього є розтратна господарка III-ої республики церковними маетками, що їх перебрала держава у 1905 р. після відлуки церкви від держави. Тоді на власність держави перейшли всі церковні маетки, загальної вартості 18 міліярдів франків. Після кільканадцяти літ відомої державної господарки з цього великого майна залишилося ледви 36 міліонів франків.

Побіч фінансових афер III-та республика пережила також чимало скандалів з війсковим підкладом. Головною їх причиною був вічний страх перед армією як перед тією єдиною силою в державі, що могла взяти владу в руки і прогнати додішніх володарів. Щоб до того не допустити урядові круги вводили в ряди старшинського корпусу жидів та зорґанізували на велику мірку шпиґунство старшин. На тому тлі виросла афера Драйфуса та Сиветона-Андре.

Жид Драйфус був капітаном французької армії. На нього впало підозріння шпиґунської діяльности і тому його засудили. Тоді змобілізовано жидівство всього світу на рятунок Драйфусові і доведено до ревізії процесу. Драйфуса суд виправдав. III-тя республика підняла довкола справи Драйфуса величезний шум, щоб таким чином заглушити відгомін панамської афери.

Масонські ложі стежили за старшинами французької армії, що не хотіли піти на їх службу і послали доноси до міністерства війни. В часі між 1901—1903 рр. число тих доносів досягло 18.818. На цьому тлі прийшло в 1903 р. до зудару між послом Сиветоном та масоном мін. війни Андре. Сиветон ударив в лице мін. Андре в приявності цілого парляменту. Недовго після того Сиветон „скінчив самогубством"... Як пізніше виявилося, один з поліційних урядовців дістав наказ виконати „це самогубство".

М. К.

*) Гл. „Кр. Вісті" чч. 119 і 120

———o———

ФІРЕР ПРИЙНЯВ ЦАРЯ БОРИСА

ОБЕРЗАЛЬЦБЕРҐ, 10. 6. — Фірер прийняв 7. ц. м. царя Болгарії Бориса III-го у приняві німецького міністра закордонних справ фон Рібентропа.

ПРОВІДНИК ХОРВАТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ У ФІРЕРА

Дня 7. ц. м. урядово повідомили з Оберзальцбургу, що минулої пятниці пополудні **Фірер** прийняв у Берґгофі на Оберзальцберґу провідника хорватської держави д-ра Анте Павеліча. Приявні при тому були райхсмаршал Ґерінґ та міністер закордонних справ фон Рібентроп. Розмови з провідником молодої хорватської держави, якої нарід зміг визволитися з версайського ярма завдяки перемозі великодержав оси, відбулося в дусі сердечної приязни, що вяже німецький та хорватський нарід. На закінчення розмови д-р Павеліч передав Фірерові один фридрихівський прапор з часів семилітньої війни та шахи Фридриха Великого. Опісля провідник хорватської держави представив Фірерові членів свойого почоту. Підчас приїзду та відїзду почесний відділ СС віддав провідникові хорватської держави військові почесті.

ВЕЛИКІ ВТРАТИ АНГЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ

БЕРЛІН, 10. 6. — Один німецький далеколетний літак затопив 400 км. **на захід** від африканського **побережжя один вантажний корабель місткости 3.000 тон,** що плив під сильною охороною. Біля шотляндського західнього побережжя беєві лі таки затопили два великі торговельні кораблі загальної місткости **27.500 тон.** У гирлі Темзи важко ушкоджено дальші **кораблі.**

Загальні Збори „Українського В-ва"

Дня 6. червня ц. р. відбулися перші звичайні загальні збори „Українського Видавництва" у Кракові. Збори відкрив голова Надзірної Ради д-р В. Кубійович, вітаючи приявних членів Спілки і запрошених гостей. Секретарював інж. Бойдуник. Опісля нач. дир. Коцур зложив докладний звіт з діяльности Спілки за 1940 рік у всіх ділянках, від часу заснування, далі зясував біланс та подав пояснення до поодиноких рахунків, так що приявні члени могли мати також докладний образ маєткового стану. Спілка має свої біжучі рахунки у банках: у Берліні, Празі, Катовицях, Варшаві й у Кракові і тому може легко обслужити своїх відборців і доставців. Поборовши всі трудощі, які являлися постійно у першому році діяльности при наладнанні апарату, сьогодні відбувається ця діяльність нормально. Висліди господарської діяльности задовільні. Відношення чужих капіталів до власних, як 69 до 31, до того чужі капітали находять покриття в активах Спілки, так що Спілка вповні виплатна, тимбільше, що майно Спілки у 95.6% плинне. Торги Спілки осягнули до дня 31. грудня 1940 р. квоту 710.682.24 зол. Торги зростають з місяця на місяць. Усі видавничі ділянки були рентовні. Запас товарів становить тільки 24.6% білянсової суми Спілки. Це як на перший рік добрий стан. Діяльність замкнено у 1940 році чистим зиском у висоті 25.976.3 зол.

З черги інж. Хроновят склав звіт з діяльності Надзірної Ради, до якої входили проф. д-р Кубійович, інж. Бойдуник та інж. Хроновят. Референт підкреслив з признанням велику відданість інших членів Управи для розвитку Спілки, а саме: проф. Зілинського і дир. Федева та не менше персоналу.

Після дискусії, в якій забирали голос д-р Є. Ю. Пеленський, д-р С. Шухевич, д-р В. Загайкевич та після вияснень членів Управи і Надзірної Ради, збори прийняли звідомлення до відома, признали абсолюторію Управі й Надзірній Раді. Ухвалено приділити з чистого зиску половину до резервового фонду, другу призначено на науковий фонд при УЦК.

Щоби Спілка могла ще лекше, ніж досі, працювати, змінено у деяких параґрафах статут. Рішено закупити якнайскоріше друкарню, або хоч винаймити, якщо буде важче купити.

До Надзірної Ради вибрано проф. д-ра В. Кубійовича, о. кан. Д. Лопатинського й дир. І. Кузева.

З огляду на те, що дотепрішній льокаль Спілки замалий і невигідний, збори апробували заходи Управи перенестися до іншого.

Похорон Вільгельма II-го в Дорні

ДОРН, 10. 6. — У понеділок вполудне похоронили цісаря Вільгельма II. з військовими почестями в замковому парку в Дорн. У похороні взяло участь дуже багато осіб, що спеціяльно прибули зза кордону, та населення Дорну. Як представник Фірера в похороні взяв участь німецький комісар Голяндії мін. д-р Зайс-Інкварт. Він склав на домовині покійного вінок від Фірера. Військові почесті віддав почесний курінь, складений із трьох родів збройних сил: сухопутньої армії, фльоти та летунства.

На замку Дорн, окруженому зі всіх сторін буками й дубами, маяв прапор дому Гогенцолернів, спущений до половини щогли. В год. 10.45 перед замком у Дорні став почесний курінь німецьких збойних сил під проводом полк. фон Ґерсдорфа. Дещо пізніше прибув як представник Фірера мін. Зайс-Інкварт. Коротко перед тим, як почалися жалібні урочистості, що були визначені на 11. годину, членів родини ввели на їх місця. Інші жалібні гості вже перед тим зібралися в салях, призначених для жалібного свята. Між ними видно було багато ґенералів із часів світової війни, сивого ґенералфельдмаршала фон Макензена, голову союзу военних комбатантів ґен. піхоти Райнгарда й багато вищих військових із закордону. Опісля надвірний провідник Дерінґ відчитав короткі молитви. Тоді винесли домовину, вкриту старим цісарським прапором. Коли домовина появилася в середньому порталі замку, почесний курінь віддав військові почесті під глухий звук барабанів. Попереду жалібного походу несли вінки від Фірера, дружини покійного цісаря, наслідника престолу та інших членів родини й свояків, командантів усіх трьох частин збройних сил і шефа їх головного командування. Ґен. ґр. фон дер Гольц ніс маршальську булаву Вільгельма II., адютант покійного цісаря ґр. Мольтке ніс на великій подушці відзначення Вільгельма II.

На чолі жалібного походу йшов надвірний проповідник, за ним удова покійного цісаря з наслідником престолу й ближчими членами родини. За ними йшов у супроводі німецького посла д-ра Бене й ґен. Равтера мін. Зайс-Інкварт, ґенералфельдмаршал фон Макензен, представники командантів поодиноких родів зброї, а саме: ґен. Хрістіянзен від райхсмаршала Ґерінґа і летунства, адмірал Денш від военної фльоти, ґенерал Газе від сухопутньої армії та адмірал Канаріс від шефа головного командування німецьких збройних сил. Далі йшли представники старої армії, старої фльоти та інші гості. Одночасно почесний курінь зайняв місце перед похоронною каплицею у замковому парку, щоби покійному цісареві віддати останні почесті. Під звуки барабанів та жалібних сурм домовину вставили до гробівця.

———о———

АМЕРИКА ПРОТЕСТУЄ

НЮ-ЙОРК, 10. 6. — Американські часописи підкреслюють, що напруження між Америкою й Японією зростає з дня на день. На днях завітав американський посол в Японії до міністра закордонних справ Матсуоки і зложив протест проти зайняття товарів, власності одного американського товариства, зложених в Гайфон (Індокитай). Японський уряд заявив свою готовість заплатити за цей товар, але під умовою доказів, що цей тягар не призначений для чункінського уряду, з яким Японія є на ворожій стопі.

———о———

МІСІЯ ГАРРІМЕНА

НЮ-ЙОРК, 10. 6. — Заступник Рузвельта у Лондоні Гаррімен виїде на Близький Схід, а саме до Каїра, щоб створити собі там ясний образ про дійсні потреби Англії. Його завданням є представити справу, що допомога Америки негайно потрібна.

———о———

Проф. д-р М. КОРДУБА

Богдан Хмельницький в Белзчині та Холмщині

(в жовтні й листопаді 1648 р.)

1. ПОХІД ЗПІД ЛЬВОВА ПІД ЗАМОСТЯ.

Переговори Богдана Хмельницького з польською соймовою комісією під Констaнтиновом розбилися в останніх днях серпня 1648 р., і гетьман став поволі посуватися на захід, все ще вичікуючи на прихід татарської орди. Загроза козацько-татарського наїзду стала наближатися до центральних провінцій польської держави. Щоправда, на Волинь вирушило коронне військо в досі небувало великім числі під проводом трьох реґіментарів, щоб Хмельницькому заступити дорогу, але обережність та страх перед самочинним поширенням повстанчого руху серед місцевого населення наказували шляхті сумежних земель бодай в останній хвилині подбати про самооборону. Тому 12. вересня зібрався в Белзі соймик, щоб нарадитися над способами запевнення „внутрішнього спокою, безпеки та поваги воєвідства". Тут ухвалено военне поготівля: дідичі, латинське духовенство й державці коронних маєтностей мали на власний кошт із кожного десятка ланів виставити райтара (тяжко озброєного верщника); менше засібні з кожних шости ланів легко озброєного їздця; хто посідав лише підданих-халупників, мав із кожних 30-ти хат вислати гайдука (піхотинця), але не українця („биле не русіна"). Ротмістрами для перебрання команди над поготівлям назначено від белзького повіту белзького старосту Олександра Станислава Белзецького, від грабовецького пов. коритинського старосту Станислава Сарбевського, від бузецького повіту, городельського старосту Адама Суходольського. Як помічників та дорадників ротмістрам вибрано чотирьох комісарів: від белзького повіту — Вячеслава Кашовського, від грабовецького — Йосифа Браницького, від бузецького — Самійла Сокола, від городельського — Станислава Браницького; цих комісарів іменовано суддями в усіх справах зловживань війська. Попис воєвідського війська визначено на 24. вересня під Белзом, загрожуючи високими грошевими карами всім, хто відхилився б від сповнення свойого обовязку. Додано застереження, що цього війська не вільно виводити поза межі воєвідства, бо воно призначене виключно на охорону белзької землі.*) Виконання цих ухвал повинно було дати доволі значну військову силу, що її утримання спадало чималим тягарем на місцеву шляхту; видимо члени соймику здавали собі справу з навислої небезпеки. Однак пізніші події під Липським біля Нароля показують, що велика частина ухвал все ж таки лишилась невиконана.

*) Такий самий соймик відбувся також у холмській землі, але його постанов не знаємо, бо тамошні актові книги досі не були видані й находяться в недоступнім тепер для нас виленськім архіві.

Далі події наступали по собі в прискореним темпі. Напередодні попису воєвідського війська під Белзом польська армія потерпіла страшний розгром під Пилявцями. Дня 6. жовтня появилися перші татарські стежі під Львовом, а два дні пізніше надтягнуло козацьке військо. Почалася двотижнева облога Львова, що покінчилася зложенням не надто важкого окупу, призначеного гетьманом на заплату татарам. Не зважаючи на осінню пору, Хмельницький рішився йти далі в напрямі на Варшаву, але значну частину війська, головно піхотинців, виправив назад із обозовими возами, також частина татарів під проводом султана Ґалґи вернулась на Крим, щоб відвезти здобич і полон. В дальший похід вирушили татари з Тугай-беєм 24. жовтня, як передня сторожа; з ними відійшли й деякі козацькі відділи. Гетьман з головною козацькою армією виступив 26. жовтня, залишаючи у Львові стриєчного брата, Захара Хмельницького, з наказом, щоб збройні частини, що переходили біля Львова, не важились наближатися до міста більше, ніж на дві милі.

(Далі буде).

З голосів преси

Осторога Японії

Японія звернулась недавно тому до уряду Голяндської Індії у Батавії з пропозицією наладнати господарські взаємини. По довшій мовчанці прийшла на днях до міністерства закордонних справ у Токіо дуже обширна відповідь, яка не дає розвязки, напаки заплутує ще ці відносини. „Дойче Альгемайне Цайтунг" з 8. ц. м. стверджує, що японська делегація виявила своє невдоволення з такого становища батавського уряду й це подала до відома пресі. Така відповідь тільки погіршила взаємини між Японією та Голяндськими Індіями. Японський уряд здержується покищо з власними коментарями, але японська преса стверджує без обиняків, що це вплив англійської й американської пропаганди та взиває до негайних рішучих кроків супроти батавського уряду.

Японський часопис „Кокумін" — пише з цього приводу „Дойче Альг. Цтг." — пригадує цьому урядові, що материк — Голяндія — пробував опертися на Англії, але скінчилося на тому, що його уряд живе сьогодні на вигнанні. Тому хай батавський уряд не відтягається від корисних для нього життєвих взаємин.

Полк. Олександер Доценко

В суботу 7-го червня ц. р. в краківській лікарні помер колишній адютант Головного Отамана, полковник УНР Олександер Доценко, по довгій і важкій недузі, прийнявши Найсв. Тайни.

Похорон відбувся в понеділок, 9-го ц. м., на Раковицькому цвинтарі при участі трьох православних священиків, приятелів та численного громадянства. Свіжу могилу прикрито багатьма вінками. Згідно з останньою волею Покійного, ніяких промов над свіжою могилою не було. — В. И. П.

Дарлян обвинувачує

Виступи Англії проти Франції вже аж надто ясні. Це викликує у недавнього ще союзника щораз більше обурення. Напад на Дакар, на Сфакс, чи замкнення довозів поживи й грабування французьк. кораблів, дарма, що вони не беруть участи в війні, того всього не можна виправдати англійськими викрутами, немов то це діється тому, щоби спинити контрабанду до Німеччини.

Адмірал Дарлян, сьогодні заступник премієра і міністер заграничних та військових справ виступив із публичними обвинуваченнями, які просто розторощують брехливі англійські оправдування. Він виказує передусім цю історичну дійсність, що Англія використовувала постійно Францію для своїх цілей, навіть тоді, як була в найбільше приязних взаєминах, вона вміла навіть після всесвітньої війни підюджувати французькі кольонії, як нпр. Сирію чи друзів проти Франції. Вона саме старалася порізнити Францію з Італією, при чому сама грала ролю найбільшої приятельки.

Далі Дарлян вичислює ці способи, якими Англія старалася спихати ввесь тягар теперішньої війни на Францію, а сама щадила себе, вкінці вичислює всі ці удари, які Англія завдає Франції від часу, як Франція була змушена піддатися.

Мало того. Він стверджує, що Англія поступає так само з Грецією, Сербією і з іншими, ще так недавніми своїми союзниками, та висказує переконання, що того самого можуть діждатися всі інші народи, що дадуть зловитися на пустословні обітниці.

Ці сильні обвинувачення оперті на дійсних фактах, викликали в світі велике враження.

Перед військовою диктатурою на Філіпінах

БЕРН, 10. 6. — Американські часописи подають, що постійно росте число громадян Злучених Держав, які покидають Філіпіни. Одночасно Злучені Держави продовжують звозити воєнний матеріял і військо на ті острови. Між місцевим населенням запанувало велике схвилювання. Туземці бояться голоду, бо Філіпінські острови годуються рижем, котрий привозять із інших країв. Саме недавно американський часопис „Крищен Саєнс Монитор" вказував, що ті такі важні під військовим оглядом острови зовсім не є підготовані на випадок якихось воєнних ускладнень, хоч там є чисто американські військові табори. Досі не поробили ніяких заходів, щоби завести протилетунську охорону в столиці Філіпін Манілі. Також годі при теперішньому стані санітарних відносин перевести евакуацію її населення, бо можуть пошируватися пошестні хвороби. Американський урядовий комісар на Філіпінах Сеєр заповів, що коли загостриться положення на Далекому Сході, то тоді Філіпіни цілковито перейдуть під військову владу. Як відомо, Злучені Держави обіцяли дати Філіпінам в 1946 р. самостійність.

—o—

Панічна втеча з Олександрії

ШТОКГОЛЬМ, 10. 6. — Внаслідок поважних німецьких повітряних атак — утеча египетських родин з Олександрії прибрала — як подає Ройтер — незвичайно панічні розміри. Батави возів тягнуться багато кільометрів. Населення користується всякими возами, які є під руками. Хто не має власного воза — несе своє майно на голові. Двірець в Олександрії переповнений тисячами египтян, що хочуть виїхати з бомбардованого міста.

Болгарія з великодержавами оси

СОФІЯ, 10. 6. — У Свічафі над Дунаєм посвятили новий болгарський комунікаційний корабель „Цар Борис III.". На цьому святі промовляв також голова болгарського уряду та міністер освіти Філов. Він зазначив у своїй промові, що завдяки перемогам великодержав оси Болгарія досягла повного обєднання. Тепер вона стоїть перед великими завданнями, які виплівають з її приналежности до нового ладу. Як вірний і щирий союзник великодержав оси й пакту трьох великодержав Болгарія причиниться у господарській ділянці до нового впорядкування середньої і південно-східньої Европи.

—o—

Черговий англійський злочин

БЕРЛІН, 10. 6. — Французьке радіо називає англійський напад на Сирію й Ливан злочином. Після того, як Черчіль спричинив, що всі европейські народи кривавляться за англійські егоїстичні інтереси, тепер він звертається проти давнього союзника й бере на себе відповідальність, англійців підюджувати проти французів. Перед чотирьома днями французький уряд оповістив цілу правду. Ген. Денц, високий комісар Сирії й Ливану, заявив ще раз святочно, що ніодного німецького вояка й ніякого німецького воєнного матеріялу нема на сирійській землі. Про це знає докладно Англія. Всі вістки англійського радія про Сирію брехливі. З нападом англійських військ на Сирію й Ливан відкривається ціла безличність англійських причин до бомбардування відкритих міст, як Дамаск, Бейрут і Алеппо. Сирійське населення та його провідники заявилися за Францією.

—o—

АРАБСЬКЕ ПОВСТАННЯ ПРОТИ АНГЛІЇ

ДАМАСК, 10. 6. — Як подають з Аману, англійське головне командування призначило великі збройні сили на Близькому Сході для поборювання арабських повстанців Фавзі Кавкії. В північній Трансйорданії дійшло до завзятих боїв. Також літаки взяли участь у цих боях із повстанцями. Та їм не вдалося розпорошити повстанців. Араби сміливими й несподіваними нападами нищать англійські шляхи сполуки між Трансйорданією й Іраком.

ЗАКЛИК ҐЕН. ВЕЙВИЛА

ШТОКГОЛЬМ, 10. 6 — Підчас нападу англійців на французьку мандатну територію — Сирію, ґен. Вейвил видав маніфест до французьких військ у Сирії й Ливані, щоб вони віддали країну англійцям без бою.

—o—

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ НАПАДУ НА СИРІЮ

ВІШІ, 10. 6. — Французький амбасадор у Мадриді Пієтрі з доручення свого уряду склав у неділю вечором енергійний протест англійському амбасадорові проти англійського нападу на Сирію й Ливан.

—o—

ЯПОНІЯ ВИЗНАЛА ХОРВАТСЬКУ ДЕРЖАВУ

ТОКІО, 10. 6. — Міністер закордонних справ Матсуока повідомив хорватський уряд про те, що Японія признала Хорватію.

—o—

АНГЛІЙЦІ БОМБАРДУВАЛИ БЕЙРУТ

БУКАРЕШТ, 10. 6. — Як подає радіовисильня в Анкарі, англійські літаки бомбардували нафтові обєкти в Бейруті.

—o—

ҐЕН. ВЕЙҐАН У ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ

ЖЕНЕВА, 10. 6. — Ґенеральний делеґат французького уряду в Північній Африці, ґен. Вейґан, що прибув до Віші на важні наради, виїхав знову літаком до Північної Африки.

—o—

ЛОНДОН ПРИЗНАЄТЬСЯ ДО ДАЛЬШИХ ВОЄННИХ ВТРАТ.

ШТОКГОЛЬМ, 10. 6. — Британська адміраліція повідомила в понеділок про втрату протилетунського кружляка „Калькута" і контрторпедовців „Геверорд" та „Імперіел". Всі ті морські одиниці пішли на дно підчас відвороту з Крети. Протилетунський кружляк „Калькута" містоти 4.200 тон мав 12 протилетунських гармат та 4 скорострілі. Його залога складалася з 400 моряків. Контрторпедовець „Геверорд" містоти 1340 тон мав 145 моряків обслуги. „Імперіел" мав таку саму залогу і 1370 тон містоти.

—o—

ІТАЛІЙСЬКІ ВТРАТИ В ЛЮДЯХ ВІД ПОЧАТКУ ВІЙНИ.

РИМ, 10. 6. — Головне командування італійської армії подає, що італійці втратили в травні ц. р. 1948 вбитих і 5.204 ранених. Від початку війни, це є від 10. червня 1940 р., Італія втратила 21.159 вбитих та 53.109 ранених.

—o—

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ЧЕРВЕНЬ.

11. Середа — мч. Теодозії.
12. Четвер — пр. Ісаакія .

— ВЕЧІР УКРАЇНСЬКИХ І НІМЕЦЬКИХ ПІСЕНЬ І АРІЙ у виконанні нашої відомої в мистецькому світі співачки п. Іванни ІВАНИЦЬКОЇ відбудеться у Відні в суботу 14. червня в год. 19.30 у Моцартзаль (Концертгавс) заходом віденської концертової Дирекції. 2х

— СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ. В попередньому (121) числі „Краківських Вістей" через недогляд і поспіх праці (число складалося вночі) вкралася помилка в поезії Р. Купчинського „Живі могили" (на 1 ст.), а саме в останньому рядку 1-ої строфи: „В лісах, у збіжжях, в траві". — Строфа має виглядати так:

Від скитських старих — до стрілецьких:
Що крок, то могила, то дві.
А скільки пропало, потахло
В лісах, у збіжáх, у траві.

За мимовільну помилку просимо ВШ. Автора дарувати нам. **Редакція.**

— ДРУКАРСЬКА ПОХИБКА. В оповіщенні про клясифікаційні катальоги в двох попередніх числах трапилась друкарська похибка, що зробила текст зовсім незрозумілим. Надруковано: „катальоги висилається НЕ ОПРАВЛЕНИМИ зшитками, тільки ОПРАВЛЕНИМИ аркушами", а має бути: „катальоги висилається НЕ ОПРАВЛЕНИМИ зшитками, тільки ОКРЕМИМИ аркушами". Для ясности подаємо ще раз це оповіщення у правильному тексті.

— КЛЯСИФІКАЦІЙНІ КАТАЛЬОГИ. Вже давніше подали ми до відома, що клясифікаційні катальоги для народніх шкіл, як і всі шкільні свідоцтва, слід замовляти в Українському Видавництві в Кракові, Райхсштрассе 34. У звязку з деякими запитами вияснюємо додатково, що катальоги висилається не оправленими зшитками, тільки окремими аркушами враз із обгорткою на кожну клясу. Одна сторінка аркуша служить для двох учнів, себто цілий аркуш (4 сторінки) для 8-ох учнів. Для певности найкраще подавати, для кількох кляс та для кількох учнів у кожній клясі зокрема робиться замовлення. Для народніх шкіл є три роди свідоцтв: 1) посвідка покінчення І. кл., 2) шк. свідоцтво і 3) свідоцтво покінчення школи. — Відділ Шкільних Справ при УЦК. 2069 1-3

— ЩЕ ПРО ШКІЛЬНІ ДРУКИ. З уваги на те, що всі зразки шкільних друків, а також їх останні коректи пересилається до одобрення шкільної влади, появляться шкільні катальоги та свідоцтва найпізніше в половині червня. Замовлення пересилати вже тепер на адресу „Українське Видавництво", Краків, Райхсштрассе 34, а Видавництво вишле замовлені друки негайно по 15. червня ц. р. — Відділ Шкільних Справ при УЦК. 2070 1-3

— ЖУРНАЛ „УКРАЇНСЬКА ШКОЛА". В розбудові українського шкільництва й виховання на українських етноґрафічних теренах у Ґен. Ґубернаторстві поступили ми вже так далеко, що орґан, присвячений цим важливим справам, став просто необхідний. Признала це й ґуберніяльна шкільна влада та дозволила видавати місячник „Українська Школа" для справ українського шкільництва: народнього, середнього, фахового й дошкілля та виховання, громадянської праці й станових справ українського вчительства. „Українська Школа" виходитиме на зразок подібних німецьких місячників. Не дивлячись на те, що наклад нашого місячника в порівнанні з накладом таких німецьких журналів дуже обмежений, а тим самим кошти видання розмірно вищі, — ціна нашого місячника буде така, як німецьких журналів. — Передплата „Української Школи" виносить: чвертьрічно 6 зол., піврічно 11 зол., річно (згори) 20 зол. Подвійне число 1. і 2. (за липень—серпень 1941) появиться в другій половині червня 1941. Це перше оказове число „Української Школи" хочемо вислати: 1) до всіх українських шкіл і передшкіль, 2) до всіх учителів(-льок) і провідниць та виховниць дошкілля, 3) до українських священиків усіх віроісповідань, 4) до Українських Освітніх Товариств, 5) до українських кооператив, 6) до українських батьків і всіх, що інтересуються справами українського шкільництва й виховання. До всіх вичислених вище від 1—6 звертаємося з гарячим проханням надіслати точні адреси (з поштами в урядовій назві) до УЦК в Кракові, вул. Зелена 26. Справа **дуже пильна**, бо на підставі тих адрес хочемо устійнити висоту накладу 1. оказового подвійного числа „Української Школи". Тому прохаємо не гаятись, а прислати нам адреси відворотною поштою. Це ж не представляє ніяких труднощів. Розпочинаємо нове велике діло в розбудові нашого шкільництва й виховання та числимо на діяльну співпрацю й піддержку всіх заінтересованих кол і цілого українського громадянства. — Шкільний Відділ У. Ц. К.

— НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ зложили (в золотих): Збірка Демчука Ант., Белз 56, Дітковський Іван 4, Фридрих Сергій 20.

З відчитової салі

Відчит Костя Місевича про бандуру

З нагоди відкриття курсу для провідниць дитячих садків запросила Жіноча Секція при УДК в Холмі відомого бандуриста Костя Місевича, щоб виголосив відчит про бандуру. Прелеґент, один із нечисленних бандуристів по цей бік Буга й Сяну, невтомний пропаґатор українського національного інструменту — бандури. Свій відчит почав п. Місевич пригадкою перших історичних заміток про існування в Україні (княжа доба) інструменту — прототипу сьогоднішньої бандури — кобзи. Кобза — це старо-український музичний інструмент, східнього походження, заступлений пізніше в XVII. в. зах.-европейською бандурою, від якої різниться числом струн: кобза 8—10 струн, бандура понад 30 струн. Уже в арабських істориків зустрічаємо згадки про бандуру в наших племен на світанку державности України. Про бандуру в первісній формі згадує також „Слово о полку Ігоревім". Вже підчас козаччини, коли бандура святила часи найбільшого розвитку, мала вона до 35 струн, тобто стільки, що сьогодні.

Далі прелеґент накреслив розвиток історичних дум, від княжих часів через козаччину до сучасних днів. Змалював їхню незвичайно баґату тематику та героїчний, повний крицевої сили, дух. Що ті думи не загинули — це заслуга кобзарів-бандуристів, які при акомпаніяменті бандури співали їх по цілій Україні. А мала їх Україна багато: і великих та славних як Боян або Метуса, й сірих та невідомих, але не менш важних для розвитку нашої музичної культури та національного освідомлення. До найбільшого розвитку дійшли кобзарі за часів козаччини. Тисячі кобзарів ходили тоді по Україні й співом та грою на бандурі взивали народ до боротьби з ворогом. Бандура була лицарським інструментом, грали на ній майже виключно козаки й то дуже часто старшини, навіть гетьмани. Тодішне значіння бандуристів було величезне. Виконували вони ролю теперішнього модерного міністерства народнього освідомлення та пропаґанди. В тих часах, тобто в 16. та 17. ст., була бандура широко відома поза Украніою. Зустрічалось цілі капелі бандуристів на польських, французьких та інших дворах. Українські бандуристи робили на чужині навіть карієру. Згадати б лише про Олексу Розумовського, сина козака Розума, що за спів та гру на бандурі на московському дворі здобув титул графа, а його брат став гетьманом. Ще цікавіша історія була з українським кобзарем Григорієм Любистком на дворі Єлисавети. Затужив він за Україною і дав ногам знати з московського двору. Одначе цариця не могла погодитись із його втратою та видала грамоту про розшуки за Любистком. Грамоту читали навіть по церквах. Вкінці зловлено бідного бандуриста та повезено в Московщину. Жив він тут довго, здобув велике значіння, полковницький титул, та вкінці вернувся на рідні землі. В Батурині існувала навіть школа бандуристів, у якій навчали гри на бандурі з нот.

По битві під Полтавою прийшов і занепад бандури. А в 1785 р. видано заборону гри на бандурі. Тоді бандура перейшла в руки старців-кобзарів і завдяки ним та невгнутій силі українських мас при збереженні національної культури, бандура перетривала всі переслідування. В 19. та на початку 20 ст. були бандуристи зорґанізовані в таємні цехи, що мали зорґанізоване членство, строгі приписи орґанізаційні про прийом нових членів та вишкіл на майстрів-бандуристів, яких послідовно додержувались. Такий цех існував нпр. у містечку Міна на Чернигівщині, звідкіля походить бандура Костя Місевича.

Заборону гри на бандурі зірвав вихор подій 1917 року. В 1918 і 1919 рр. діждалась бандура нового розвитку. І нині перед бандурою, українським національним інструментом, нові великі завдання.

Цікавий відчит був ілюстрований грою на бандурі: п-ва Місевичів та п. Кендзеравого. Капеля відограла зразки історичних дум: про зруйнування Січи, про Мороза, про Байду, „Стоїть явір над водою" та низку танкових і жартівливих мельодій. Відчит закінчив п .Місевич теплими словами вірша Куліша „До кобзи".

Богдан Хома.

Д-р Павеліч у мін. фон Рібентропа

На запрошення німецького уряду минулої пятниці передполуднем прибув до Зальцбурґу д-р Павеліч, де його привітав мін. закорд. справ фон Рібентроп. Перша розмова д-ра Павеліча з мін. фон Рібентропом відбулася в сільському маєтку Фушль. Підчас тієї розмови, що відбулася в сердечному дусі, д-р Анте Павеліч повідомив мін. закорд. справ Фон Рібентропа, що Хорватія устійнила свою граничну лінію зі старосербською територією, яку зайняли німецькі військові відділи. Мін. фон Рібентроп прийняв це з вдоволенням до відома.

Провідника хорватської держави супроводять мін. внутрішніх справ д-р Артуковіч, державний секретар закордонних справ д-р Льорковіч, фельдмаршал-ляйтнант Лякса, державний секретар мін. господарства Козак, предсідник уряду для внутрішньої кольонізації Яґатіч, президент міста Загреба Вернер, начальник політичного відділу мін. зак. справ д-р Франчіч та пресовий референт цього ж міністерства др Бавер. На залізничому двірці привітали провідника хорватської держави та його окруження чільні представники держави, партії та війська округи Зальцбурґ та начальник відділу мін. закорд. справ. Німецький посол у Загребі Каше також супроводив провідника хорватської держави. Одночасно прибув до Зальцбурґа хорватський посол у Берліні Бензон.

Політичні круги хорватської столиці присвятили поїздці д-р Павеліча дуже багато уваги, бо це йде про першу офіційну зустріч поґлявніка з Фірером. Загально всі переконані, що ця зустріч ще більше поглибила товариські взаємини між Німеччиною та Хорватією. Хорватське громадянство стежило з великою симпатією за тією поїздкою, бо воно свідоме, що без Німеччини не було можливо звільнитися зі сербського панування і створити хорватську державу.

Урядовий орґан „Хрватскі Народ" вказав на тісний звязок Хорватії з великодержавами оси, котрих заслуг ніколи не можна буде належно оцінити. Хорватський нарід звязаний в тій війні на смерть і на життя з Німеччиною та Італією.

Комунікат Українбанку

На основі обовязуючих девізових приписів і осібних дозволів, які отримав наш Банк, подаємо заінтересованим до відома:

I. Пересилка заробітних ощадностей до Ген. Ґубернаторства без окремих девізових дозволів.

1. Хто має право пересилати?

Кожний робітник із ҐҐ, який за згодою уряду праці (Arbeitsamt) працює на терені Райху, має право пересилати свої заробітні ощадності з Німеччини до Ґ. Ґ. без особливих девізових дозволів. Це право прислугує як робітникам, що заняті в промислових підприємствах (Gewerbearbeiter), так і тим, що працюють на селі (Landarbeiter).

2. Скільки і як часто можна пересилати?

В 1941 р. може кожний робітник переслати свої заробітні ощадності до Ґ. Ґ. до висоти одної тисячі райхсмарок. В одному календарному місяці (т. зн. в часі від кожного першого до кінця даного місяця) вільно пересилати тільки один раз. Кожночасно пересилана сума може бути довільно висока, щоби тільки всі посилки разом у 1941 році не перевищили вище поданої межі, т. є — не перевищили квоти 1000 нім. марок.

Робітникам, які через хворобу або нещасливий випадок підчас праці проводять час лікування дома в Ґ. Ґ., можна пересилати усі, прислугуючі їм грошеві соціяльні чинитьби.

Крім того вільно пересилати одномісячну платню підчас відпустки.

3. В який спосіб треба пересилати гроші?

Вправді для пересилки вище наведених ощадностей не потрібно особливих девізових дозволів, все ж таки мусить бути збережений такий припис:

Пересилка відбувається поштовою дорогою через керманича підприємства (Betriebsführer) згл. його заступника. Він мусить предложити на пошті окрему посвідку уряду праці, т. зв. Bescheinigung für die Überweisung von Lohnersparnissen nach dem Generalgouvernement.

Уряди праці й поштові уряди одержали окремі повідомлення про спосіб пересилання й приписані при тому формуляри.

4. Куди посилати гроші?

При пересилці належить точно подати адресу того, кому призначені гроші в Ґ. Ґ. Ми радимо однак нашим робітникам, щоб своїх місячних ощадностей не розгублювали малими квотами, тільки щоби відкрили собі в нашому Банку конто і постійно, що-місяця посилали туди свої ощадності.

На тому конті збереться згодом більша сума, з якою вони справді могтимуть щонебудь почати після повороту. В цей спосіб той гріш набере для них подвійної ваги, а попри те могтиме працювати ще й для загального добра. Коли б у міжчасі треба було допомогти родині, ми кожночасно перешлемо вказану суму на адресу, яку подасть нам власник конта. Тому всі свої грошеві пересилки спрямовуйте на адресу: Ukrainbank, Krakau, Gertraudenstrasse 12.

5. Хто тратить право пересилки грошей без девізових дозволів?

Кожний робітник, який без згоди даного уряду праці змінить місце свого зайняття або після довшої перерви (більш, як 5 тижнів), яку годі вважати відпусткою, знову підійметься працювати в Німеччині, тратить вище зясоване право пересилки грошей. Усім робітникам, що виїжджають з Ґ. Ґ. на роботи до Німеччини, прислуговує рівнож право одержати по 50.— зол. одноразово, як підмогу для родини. Ці гроші робітник не дістає на руки, тільки вказує, куди їх вислати.

Радимо тому всім спрямовувати ці гроші до Українбанку в Кракові, а Українбанк згідно з бажанням або впише на щадничу вкладку, або перешле їх на вказану адресу.

II. Можливість щадження для українських робітників у Німеччині.

Придержування при собі більшої грошевої суми грозить утратою через згубу, крадіж чи інші випадки. Тому постаралися ми, щоби й український робітник мав можність зложити в забезпеченні свої гроші (депозит).

Кожний український робітник, який за згодою уряду праці працює в Німеччині, має право складати свої ощадності на конто: Ukrainbank, Krakau, Sonderkonto der Ukrainischen Wanderarbeiter, bei Dresdner Bank, Berlin W 8.

На це конто складати гроші щойно тоді, коли вже кожний робітник використав вповні дозвіл вислати зол. 1.000 до Ґ. Ґ., або тоді, коли робітник хоче призбирати собі гроші в Райху на купно річей, які опісля можна б без труднощів перевести додому.

1. Як пересилати гроші на це конто?

На це конто вплачують робітники свої ощадності, пересилаючи заощаджені гроші через філії Dresdner Bank, через інші місцеві банки згл. Sparkassen, або, що буде найпростіше й найдешевше (бо ці всі банки почислять собі відносно дорожче за посередництво), через поштове конто Dresdner Bank складанкою цього ж банку (Konto Nr. 800 Postscheckamt Berlin).

Такі складанки висилає на бажання наш банк згл. наш кореспондент на Великонімеччину в Берліні: Georg Figol, Berlin-Charlottenburg 2, Knesebeckstr. 3, hptr. r.

Жадайте їх теж через УНО. Складанки виповняйте читко й точно.

2. Як вибирати гроші з цього конта?

Виплати з цього конта для видатків унутрі Німеччини не вимагають ніяких дозволів, мусять бути тільки переведені за посередництвом нашого банку.

Це значить, якщо робітник хоче вибрати гроші, мусить про це повідомити нас або нашого кореспондента в Берліні. На наше доручення перешле банк гроші на подану адресу. Подавайте точні адреси.

Для кожного робітника провадить банк окреме підконто, де будуть нотовані всі його вплати й виплати. За кожний впис на конто потручує собі банк одноразово 0,50 РМ в тягар власника конта. Тому вибирати гроші треба можливо якнайрідше й вплачувати більшими сумами.

В усіх справах, звязаних із господаркою грошей, звертайтеся до нас, або до нашого кореспондента в Берліні. Ми старатимемось в міру можливости порадити Вам і допомогти.

УКРАІНБАНК
Краків, Ґертрауденштр. 12.

2071 1-1

Дрібні оголошення

Фотографістка(аф) може зараз зголоситися на добрих умовах. Ukrainisches Foto-Atelier, Samter, Warthegau. 2059 1-2

Хто знає Евдокію Пригоду, з дому Глинську, народжену 9. III. 1896 в Івачеві Горішнім (Тернопільщина) й ствердить її українське походження — подасть це ласкаво на адресу: Ukrainische Nationale Vereinigung, Kattowitz, Heinzelstr. 1. 2060 1-1

Друзів і знайомих із села Хишевичі й околиці, п. Рудки, пошукує: Петро Турчин, Frankfurt a/O, Oderstr. 61, Hof, b/Keilnig. 2061 1-1

Шукаю Катерини Репецької з села Викоти, пов. Самбір. Писати на адресу. Михайло Новаківський, Fedderwardengroden ü/Wilhelmshaven, Gemeinschaftslager B. 6/c. 2062 1-1

Ілько Стельмах пошукує братів Василя й Івана Стельмахів та знайомих із села Новиця, п. Калуш. Prag II, Josefgasse 2/II. 2063 1-1

Микола Цап із Бачева подає знайомим адресу: Микола Цап, Тарногород, Білгорай, (Крайсгеноссеншафт). 2064 1-1

Пошукую шваґра Івана Власюка з села Воройнова, п. Луцьк. — Писати на адресу: Бардась Денис, Ilmenau (Thür.), Hüttengrund 10. H. G. Werke. 2065 1-1

Лазаревич Федір, Стальова Воля (Укр. Ляґер) пошукує за братом Антоном Лазаревичем із Крушельниці, пов. Стрий. 2066 1-1

Слоненко Іван уневажнює виказку, виставлену УДК у Кракові. 2067 1-3

Пошукую Ореста Ерстенюка зі Львова та знайомих. — Годованський Роман, Ukr. Volksschule in Laschtschow, Kr. Zamosc. 2068 1-1

Дівчина знайде працю в домашнім господарстві у Відні. Знання німецької мови побажане. Платня після умови. Зголошення до Адміністрації Кр. В. під „Відень". 2057 1-2

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часописи на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. ...
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34, Fernspr. 230-30. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79